

- spraudsi | savo švenčių pro
gramas lietuvišką žodį.

SPAUDOS BALSAS

„Boston Globe“ atspausdino kapitono Amundsen paties parašytą pasakojimą, kaip jis atrado pietinį žemgalią. Pasakojimas gana ilgas ir žingeidus. Vien tik jo prisiuntimas telegrafu iš Europos atsiėjo nemažai tūkstančių dolerių, o ką bekalbėti apie atlyginimą autoriui. Nė vienas iš Naujosios Anglijos laikraščių nepasidrausino ant tokio žingsnio.

Iš pasakojimo galima spręsti, kad Amundsen lygior buvo prie pietinio žemgalio, bet jis turi oponentą Scottą, kuris irgi sakos buvęs prie žemgalio. Cooko melagystė ir juodviečių ginčai verčia publiką netikėti, kol nebus tikrai darodytas, kaip tapo pasiekta pietinis žemgalis.

Laikraščiai rašo, kad Vokietija daro reybą su Columbią, pagal kurias pastarosios valdžia pavesianti Vokietijai 2–3 portus Atlantiško pakraščiuose.

Suvenytų Valstijų valdžia nesitiki, kad Vokietija tai darytų, nes ji tuomet susilauksianti nemalonumų nuo ju. Laikraščiai skelbia, kad ne tik Suv. Valst. tam pasipriešintų, o ir kitos Amerikos valstybės.

Philadelphiajį pradėjo eiti naujas mėnesinis laikraštukas po vardu „Philadelphiajios Niekai“. Visas numeris pavestas ypatingiems reikalams, kad išgarsintų savo biznį. Iš „Philadelphiajios Niekai“ galima tik tuščią Nieką ir laukti.

Persija.

Dabartinis padėjimas Persijoje stebėtinai panašus į paskutines Lenkijos dienas, tarytum tai būtų tikra fotografija. Kaip užprieito amžiaus pabaigoje rusų, prūsų ir austrijiečių pasiuntiniai turėjo daugias valios Varšavoj, ne kaip pati Lenkijos valdžia, taip dabar Teherane viską daro rusų ir anglų pasiuntiniai. Persų valdžia, tai žaislas kazokų ir anglų diplomatu rankose. Kaip seniau Lenkijos didžiūnija užpuolė sykiu su Katre II ir Prūsų Fricu Lenkų žeme, taip dabar rusams ir anglams į pagelbą eina senasis Persų šachas ir didžiūnijos gauja.

Persijos patriotai kariami pagal rusų kariškų instatyvus. Persų kariumenė panaikinama, taip pat panaikinama karės ministerija. Persiją „gins“ rusų kazokai ir žandarai. Taip lyginai buvo ir Lenkijoje, kuomet nebuvo ir valdžia laikyt kariumenės virš 25 tūkstančių.

Už paskutinę paskolą Persijos valdžiai rusai ir angliai, kaip užstatą, Persijos prekių, pelną, geležinkelius užima rusų ir anglų fabrikantai. Taip buvo ir Lenkijoje, kuomet Prūsų karalius kišo koją, kur galėdamas, Lenkijos prekybai.

Anglijos valdžia taip susibičiuliavo su kazokais, kad visiškai nepaiso saviškių darbininkų protestų. Prieš Persijos užgrobiną protestavo „Labor Party“ kongresas, buvo taisomi tarptautiški mitingai, daromi užklausimai parlamente. Bet, matomai, anglų kapitalistų valdžia jaučiasi dar taip galinga esanti, jog netik ką neklausio savo žmonių balso, bet elgiasi dar aršiau.

Išvien su rusų valdžia ji pareikalavo mokėti pensiją senamjam Persijos sachui. Ir, kaip praneša, šitas reikalavimas bus išpildytas.

Ar politiška neipigulmybė Persijos užges, kaip žvakė, ar ji dar ilgiau užsilaikys, sunku pasakyti. Bet „finis Persiae“ jau arti.

Šalin kariumenė, ir milicija!

Kiekvienos valstijos biudžet didžiausią išlaidų dalį ima kariumenės užlaikymas. Kariumenės užlaikymas išplėšia iš žmonių kišenių ne vien milijonus, bet išrauja iš žmonių tarpo silpniausius ir drūčiausius darbininkus.

Darbininkų organizacijos apskelbė kovą kariumenei. Josios reikalauja visuotinio piliiečių apginklavimo. Ligišiol tokia tvarka teijesta vienoj Šveicarijoje. Koznas suaugęs pilietis turi laikyti savo namuos ginklą, turi būti pramokęs kareivio amato, nes, ant nelaimės, mes dar gyvename tokiais laikais, kada reikia apginti savo šalį nuo užplūdimo engejų.

Tai neteisėbė, būk kariumenė užlaikoma tėvynei apginti. Visos paskutinių laikų karės kilo dėl kapitalistų reikalų. Pavyzdžiū nereikia, nes jie visiems žinomi. Kariumenė užlaikoma dar ir darbininkams į ragą varyti. Kur tik ir kokioj šalyje kyla streikas, ten kariumenė, kaip iš po žemės išdygsta. Dar reikia pasakyti, kad kur tik reikia kovoti karės lauke su priešu, tą kariumenę labai tankiai supeša.

Suvenytų Valstijų milicija ir laivynas kas metai ima daugiaus žmonių pinigų. Bet kuomet apgynti jie mūsų šalį nuo priešu? Niekuomet. Užtai visur, kur tik kildavo streikai, milicija bernavo kapitalui. Lawrence'o streikas neisidė dar iš atminties. Bet kada 1814 metais angliai užpuolė Washingtoną ir išdeginė miestą, ištuštino apelinėkes, tuomet milicija nepasirodė su savo darbais. Mūsų gi dienose tą miliciją siunčia Mexikon vėl gi mūsiškių kapitalistų reikalams apginti.

Visai kas kita būtų, kad visi suaugę vyrai (priešdime ir moteris) būtų apginkluoti. Šveicarijoje nepasauks milicijos streikininkų ramint, nes ir patys streikininkai gali ištraukti savo ginklus, jie ir patys milicionieriai, kadangi ten įvestas visuotinas žmonių apginklavimas. Koznas suaugęs pilietis per kelias savaites pramoksta kareiviško amato ir paskui ramiai sau grįžta namo. Koznoj minutoj jisai gatavas savo tėvynę gint, jeigu ją kas užpultų. Bet bereikalo jisai negaišta kazermėse, neatsitraukia nuo savo darbo. Jis neužsidėdys ant svetimos šalies. Streikieriams malsint jeigu ir atsirastų koks būrys, tai ir streikierių šalininkų rastųsi ne vienas ir ne du.

Ten kur patys žmonės gyvenė savo tėvynę, jie parodė tikrą karzygiškumą. Francūzų tauta, kuomet reikėjo apginti didžiosios revoliucijos garbė, subruzdė, kaip vienas vyras ir atrėmė visus užplūdėlius. Ne tik atrėmė, bet įsibėgėjusi pati pradėjo imti vieną žemę po kitai. Taja jos spēka pasinaudojo ir Napoleonas. Lenkų tauta, Tadui Kosciuskai vadovaujant, 1794—5 metais parodė didžiausią narsumą, o ji juk nebuvo beveik apginkluota. Amerikos kolonistai, tai yra Amerikos liaudis, o ne kokia ten kariumenė išvijo iš mūsų šalies Anglijos karaliaus gaujas ir įkūrė Suvenytų Valstijų republiką. Pietų Afrikos buerai kelis metus karzygiškai grūmėsi su Anglijos reguliaria kariumene. Visas pasaulis stebėjosi iš tų valstiečių, kurie visai nepažinojo kazermės, bet labai mylėjo savo šalį.

O kiek drąsos ir pasišventimo rodo žmonės laike revoliucijų!

Tai gi šalin nuolatinę kariumenę, milicija ir laivynas! Nereikia, kad jauni vyrai dykaduoniautų ir dar smaigty silpnėsiasias šalis ir savo krašto darbininkus.

Darbininkai turi reikalauti visuotinio žmonių apginklavimo. Tuomet tėvynė neprazus, nes niekas ant jos nedrįs užpulti. Bet tuomet drūtesnėji nesmaigty silpnėsnių. O kiek dar milijonų galima bus suvartoti sveikatos, mokslo, ir kultūros reikalams.

Kas kaltas?

Neperseniai Paryžių atsiuvo teismas, kur buvo nagrinėjama Pavilo Durando byla už pavogimą \$60,000 iš didelio viesbučio, kur jis dirbo.

Durand savo pašiteisinimą rėmė tuo, jog jo protas ir doras emė svyruot, matant, kaip atkeliaujanti į Paryžių milicionieriai ir tituluotieji žmonės mēto bereikalingai turčius.

Bėdinas žmogus, gavusis po 7 dol. savaitę, susidūrė su žmonėmis, kurie mēto šimtus ir tūkstančius.

Durand pasakojo: „Vieną vakarą, vienas Amerikos milicionierius, kuris šnekėjo su manim prie stalo, paėmė degtą, kad užsiruokyt penkių frankų vertą cigareją. Jis brėta žė tris sykius ir neužsidegė. Tuomet jis sukeikė ir išsitraukė tūkstančio dolerių vertą popierą, uždegė ją prie gazo ir užsiruokė cigareją. „Tai vienintelis francūziškas daiktas, kuris degs“, pramurmėjo jis.

„Kitą dieną“, tęsė Durand, „Amerikos moteris, kuri apsisistojė viešnamy, sustojė ir tarė: „O, Durand, tu turi pamatyti, kokią gražų kalnierių aš nupirkau mano šuniukui“. Ji išėmė iš po skverno mažą šunytį. Jis buvo aprėdytas šilkų papuoštais kailiniais, kaip į operą eit. Kada ji išėmė jį, aš pamaciau, kad ant gyvulio kaklo yra užrištas perlais ir deimantais išpuoštas kalnierių.

„Amerikonė paaiškino, kad kalnierių kaštavęs tik \$60,000. Tuo laiku mano kišenių buvo daktaro bila ant 10 frankų už atsilankymą pas mano sergantį vaiką, kurios aš nepajiegiau užmokėti“.

Toliau jis papasakojo apie princą Maharajah iš Bahawalpuro, kuris į viešnamį pribuvo su 5 pėdų augstu žirafu ir visa gauja juodveidžių.

Kadangi jo šviesenybė nuolatins draugavo su žirafu, tad buvo neatidėtinai reikalingas apgyvendinti gyvulį tame pačiame viešnamy. Princas buvo nusidėjęs su savo 300 pačių ir emė draugauti vien tik su nekalbančiu gyvuliu. Žirafas liko apgyvendintas apatiniam gyvenime, kuris buvo paskirtas banko raštinei. Lubos liko išpauštos, kad jis galėtų atstotat ir atsisėdė pagal savo norą. Už tą kambarį mokėta po 1000 frankų kas savaitę. Žirafas turėjo gaut po kelias kvortas šampano kas diena, kad jo kailis pasiliktų dalus.

Tarp kitko Durand pasakė, kad iš Persijos buvo atvykę satrapai ir praleido 1200 viena diena vien tik viešnamy; jie gėrė Haut Brion, kuris atsiėjo po 30 dol. už bonką. Abisinijos valdininkai užsikūrė ugnį viduryje viešnamio ir ruošė sau valgi, o paskui turėjo už viską už-

mokėt. Iš Anglijos atvykusi moteris su 80 skrynių ir prielankiais tarnais. Iš Afrikos atvažiuodavę turčiai su jaunais levais.

Su Durandu susipažinus kokia tai princaitė, viena tų, kurios užgema prie sosto papėdės ir persistato dievaitėmis. Ji šypsojosi prieš jį ir reikalavo 5000 dol. iškalno, jei jis nori, kad ji tekėtų už jo. Jo charakterius buvęs jau tiek sugadintas, kad jis paėmė iš savo darbdavių imdą \$60,000.

Jo pasakojimui tiek nuste-bino teisėjus, kad paskirta jam tik du metai kalėjimo.

Darbdaviai atsisakė pridėti po kelis centus 7 dol. gaunantiems darbininkams į savaitę, kurie neturi progos nupirkti pieno savo kūdikiams, o gėdo šampanu gy-nis ir rėdo deimantais tur-tis ir daro betikslus turty aikvojimus, nes perdaug jų turi.

M. Volungevičius.

Čenstachavos tragedijos pabaiga.

Kaip praneša telegramos iš Vienos, tai vienuolis Domazas Macochas gavo 12 m. katorgos. Čionais svarbu ne tiek tasai nuteisimas kunigo žmogžudžio, kiek paties teismo ap-linkenybės. Katalikų bažnyčios vyskupai panaudojo visus savo ryšius, visą savo įtekme, kad teismas eitų už darytomis durimis ir plačioji visuomenė apie jį nieko nežinotų.

Kuomet toji klata nepavyko prieš teisimą, keli advokatai, aiškino, jog esant atviroms durims, nukentęs katalikų bažnyčios ir valdžios garbė, nes laikraščiai išjuodins ir išpūs visą šitą žmogžudystę.

Kaip veidrodyje, per teismą dar kartą atsimušė Čenstachavos vienuolyno tvarka. Macochas užmėno savo pusbrolių ir, smaigdamas jį, atleidžia jam griekus! Paskui jisai eina išpažinties ir kitas vienuolis jam pataria nušauti lavoną į grabę. Valstietį Pjanką, kuris padėjo tempti lavoną, prisiėkina, kad jisai amžinai tylėtų apie tai, kitaip jam grėsia amžina bausmė.

Netik Macochas, bet ir vienuoliai Olesinski, Starčevskis ir kiti turėjo savo skais-tarbes. Vienuoliai, nors pagal prižadus negali turėti pinigų, dėlto mėtė tuos pinigų pilnomis riekėmis. Žmonių suaukauti skaitikai ir rubliai ejo paleistuvystės reikalams.

Macochas ir Olesinski atėjo teisman kunigiskuose drabužiuose. Vienuolyno perdėtinis, kuris turėjo stoti teis-man, pabėgo užsienin.

Tarp Varšavos advokatų nesusrado žmonių, kurie būtų sutikę ginti žmogžudžius. Advokatai buvo paties teismo paskirti.

Atsižiūrėdami į Čenstachavos žmogžudystės pasekmes, turime pasakyti, kad tasai garbės vainikas, kuris puošė tą vienuolyną, taip svarbų Lenkijos istoriskame gyvenime, jau suvyto. Žmonės jau neplūsta tokiomis miniomis Čenstachavon, kaip tai seniau buvo. Vienas stabas sudrebėjo savo pamatuose.

Mums, lietuviams, Čenstachavos žmogžudystė, turi būti ginklu, kuriuo mes kovosim prieš juodąją armiją Lietuvoje. Mūsų kunigija neriasi iš kailio, beagituodama už tautiškus vienuolynus, tuos dykaduonius lizdus. Amerikoj jau renkama aukos vienuolynui įkurti.

Vienuolynų gyvenimas visuomet padengtas slapto skraiste. Tamsiuosius darbus atlikti ten patogiausia vieta.

NEPAPRASTAS SAPNAS.

Parašė P. Cekanauškas.

I.

Užgandė dirbtuvės švilpukas liūdnu ir širdį draskančių balsu. Po sunkaus dienos darbo prasidėjo vakaro poilsis. Apleizdamas milžinišką dirbtuvę, persiskiriau su užiančiomis mašinomis ir pašėlusiai greitai besisukančiais ratais. Aplinkui tylutis vakarelis; gamtoje ivyko viešpatingas ramumas, tarytum lemiantis žmonijai kokią-tai nepaprastą laimę.

Štai aš jau namie. Valgis laukia ant stalo. Smaug užkasti po sunkaus darbo. Pavalgęs, aš užlipau viršun, į savo kambarėlį. Lempos šviesa nušvietė mano kambarį. Šį vakarą aš niekur nebuvau pasirengęs išeiti. Buvo liūdna ir graudu ant širdies, neapsakomai liūdna. Jaučiau visų apleistas ir visuomet vienui-vienas. Kodėl aš toks nelaimingas!

Bet kambaryje buvo pilna sielos draugų. Aš turiu daug knygų ir daug laikraščių. Nepaprastai myliu tuos savo draugus, nes jie man pasakoją apie visuomenę, politiką, religiją. Kampe stovi piano. Jo skambėjimas tankiai atgaivina nuilsusią vėlę.

Aš pradėjau skaityti. Paėmiau įvairių žinių skyrių. Norėjau save atgaivinti, bet pamaciau, kad kitur dar didesnis vargas, dar baisesnė neteisėbė. Štai streikuoją 30 tūkstančių audėjų. Jie jau ilgiau negalėjo ištverti, nes grėsė tikrasis badas. Tiems, ką puikiai mokėjo savo amata, kurie galėjo austi ant 15—20 audžiamųjų mašinų, tiems mokėjo po astuonis dolerius. Kiti gaudavo po 4—6.

Kitame mieste vėl streikuoją kelios dešimtys tūkstančių angliakasių. Kiek jie turi drąsos turėti, kaip jie yra pasišventę savo reikalus ginti! Prieš juos policistų gaujos ir streiklaužiai. Seimynos turi mątyti ir bado ir šalčio. Viena moteris, pri-trūkus kantrybės, neperkentė kūdikių šauksmo ir šoko žemėn iš ketvirtjo aukšto.

Kitoje vietoje vėl rašo apie užgriuvimą anglasykloje kelių šimtų darbininkų. Moteris palaidotą guli ant griuvėsių, kur gyvais knaiidotų ji vyrai, tėvai ir broliai.

Mano plaukai pradėjo šiaušties ant galvos. Aš buvau nelyginant apsaivaigės. Per maną kūną perbėgo šiurpulingos bangos.

Pasikėdęs nuo kedės, pradėjau vaikščioti. Vaikščiojau greitai, nes visi mano jausmai buvo subudę, nervai buvo įtempti. Sėdau prie piano, kad nuvyti audringas mintis, bet keistai šiandien skambėjo tonai. Man nesisekė.

Mintys mano galvoje slinko vienos po kitų. Žmonių reikalai ir mano ypatingi vargai pynėsi į vieną didelį kamuolį. Kas bus su darbininkų miniomis, koks likimas laukia mane rytdieną? Ne bešalis, sausos protavimas, bet širdis rīso tuos amžinus, tuos prakeiktuosius gyvenimo klausimus. Mano fantazijos sparnai buvo augstai mane pakėlę; paskui aš pradėjau leisties žemyn, žemyn... Nupuoless ant žemės, aš pagrimzdau į savo ypatingus reikalus. Karcizmos ir mintys pamažu slinko šalin, viltis geresnio, laimingesnio gyvenimo mezgė gražų ateities idealą. Numylėtinės paveikslas buvo prieš mano akis.

O tokios mintys, kaip jūs žinot, labai greitai nuvaro ir sapnų karalystę. Aš pradėjau snausti ir vos besisiekiu lovą. Aš sapnavau...

II.

Giedras vasaros priešpietis. Saulės ugniniai spinduliai, pasiekę žemę, spirgina nuvargiusius žmones. Visi jieskosi pavėsio, visi bėga nuo tos kaitros. Visų užkampių gyventojai subruzdė kraustyties į laukus, į žaliuojančias pievas, į marių maudynes. Visi trokšta tyro laukų oro.

Tik aš vienas vaikštinėjau miesto gatvėmis. Ko tai jieskau, ką tai užmiršau. Rodosi, vaikštinėdamas, jieskau savo draugės. Vienui vienam taip nepatogu, taip nesmagu! Štai prieš mano akis karas su parašu „Public Park“. Nieko negalvodamas, mitriai įšokau karan ir važiuoju. Karas sustojė. Aplinkui lapuoti medžiai, gaivusnis oras ir minios—minios žmonių. Čia suplūdo visos tautos, visos klesos. Bet visgi didžiuma vargdiečių. Nors jie šventadieniškai posirėdė, bet išblyškė veidai išduoda jų kilnę. Visi išrodo ramūs ir linksni, pilni energijos ir spēkų. Vaikščioja būriais ir poromis, sėdi pavėsyje, kur saulės spinduliai nebeigali pasiekti.

Tik aš neturiu pažįstamų, neturiu draugo. Basteisi iš vieno sodno galo į kitą. Ir vėl ko tai jieskau, su kuom tai noriu susitikti.

Besidairydamas aplinkui, pamaciau, ką taip troškau pamatyti. Tai buvo mano svajonių tikslas.

Ištolo įnai išrodė visiškai kitaip. Josios stovyla priminė man deivę, kuri suteikia gyvybę ir beria žmonijai grožybės geles. Ji buvo pasipuošusi baltais rūbais. Galva buvo iškaišyta rožių žiedais. Rankoje ji laikė kvepiančių gėlių bukietį. Josios akys viliojo prie savęs, žavėjo žmogaus jausmus. Pamatęs ją, aš nušvitau ir vienkart sumišau. Tuomi momentu ji atsikreipė į tą šalį, kur aš stovėjau, ir mudu prisitartinom vienas prie kito. Ilgai ilgai mudu buvome nesimatę. Negalėjome atsigerėti, atsigeržėti. Buvo ramu ir linksma ant širdies.

Vaikščiodomi žaliuojančiomis pievomis, mes kalbėjome apie savo ir žmonių reikalus. Kasibėkabinę rankomis mudu ėjome į tolį ir priėjome didelį ežerą, žaliomis giriomis apsuptą. Pakraščiais žaliavo lankos, ant kurių tarytum kas gausiai išbarstė gėlių milijonus. Ant kalnelio buvo prirengtas keleiviams suolas. Keli augšti, šakoti medžiai saugojo poilsio jieskančius nuo saulės spindulių. Tenais užko-pė, mudu norėjome pasilsėti.

Tuo tarpu saulėlė, per visą dieną kaitinusi žmones, ketino nusileisti. Oras atvėso. Vakaro tyla atėjo žmonių suramin-tų. Neužilgo pasirodė mėnulis. Sidabrinės šviesos bangos gausiai bėgo linkui žemės. Mėnulio veidas atsimušė vandens gėlmėse. Vandens paviršius skaisčiai žvilgėjo. Ant dangaus mirgėjo nesuskaitoma žvaigždžių daugybė. Rasa deimantini-pravirk ant žolynų ir gėlių. Šiltas oras, kildamas nuo žemės, buvo toksai gaivus, lepinantis. Rodosi, galima buvo atjausti gėlių kvapnsnį.

Miškas nurimo. Tik silpnas vėjalis retkarčiais palinguoja medžių viršūnes. Visoje gamtoje užviešpatavo šventa ramybė. Už jokius pasaulio turtus nebūčiau sutikęs pakeisti tosios ramios valandėlės. Bet gėrėti tos mano svajonės, kuriomis taip gėrėjaisi, ramindamas save.

Ji atkreipė į mane savo žydras akyles. Aš neisturėjau ilgiau ir karštai paprašiau jos eiti prie gyvenimui vienu keliu, amžinai susilieti vienon gyvastin.

Ji tylėjo ir visai nieko nesakė, tarytum slopindama savo širdyje didelę meilės liepsną. Aš atsiūričiau į milžiniško medžio liemenį ir laukiau jos prabilant. Pagaliau ji pratarė:

„Mielas drauge! Kelkimės iš tos ramios vietelės. Tai ne mūsų dalis. Mes priversti persiskirti ir koznas eiti savo keliais. Matai, antai prisitartina juodas debesys ir baisi audra sunaikis žmonijos laimę ir gerovę. Tasai juodas debesys—tai mūsų kartusis gyvenimas, slopinantis protą ir jausmus. Kiek daug žmonių įpuola į bedugnę vargų prapulties, kaip žmonės vieni su kitais pjaunasi, vieni kitus persekioja.“

„Betgi, nors tamsios audros viesulos norės mus išnaikinti, mes nepasiduokime joms. Mes turime iškovoti laimę sau ir žmonijai. Tik reikia drąsiai stoti į kovą. Tuomet užtekės saulės šviesybės; atgaivins mus malonūs saulės spinduliai.“

Paskui jis man padavė ranką ir atsi-sveikino: „Ikkie sveikas, mano mylimas drauge! Mūsų laimės akiekmirksnis jau pasibaigė, o rytoj vėl prasidės kasdieniniai vargai. Jie iščiulps iš mūsų paskutines jiegas, išseikvos mūsų energiją.“

Ir ji nutolo nuo manęs. Vėliai likau si patsai vienas, visų apleistas...

Tik staiga pasigirdo laiptais žmogaus trepsėjimas ir per miegą man pasirodė, tarytum Rusijos žandarai ateina pas mane į svečius. Bet už durų pasigirdo švelnus šeiminingo balsas: „Malonėkite, Tamsa, kelties, nes jau šešta valanda.“ Aš pakėliau galvą nuo paduškos ir apsidairiau aplinkui. Tai buvo tik sapnas, bet vienok, kaip jisai į mano gyvenimą panašus.

Aš vėl savo kasdieniniam kambariye. Langai sniegais apnešti. Vėjas palangėmis dūksta, verkia, sniego viesulą keldamas. Lemputė dar šviečia. Tasai pats laikraštis šale manęs. Atsikėlęs, dar ilgai galvoju apie savo nepaprastą sapną.

Laimė tik per sapnus darbininką aplanko, bet sapne įnai nėra amžina...

—Ar tu girdėjai, Rožyte, kad aštuntą kovo žuvo ant geležinkelio dvylika žmonių. Pamišyk, Rožyte, tik per vieną dieną! Tai jau tikrai, dukrele, sudnoji diena.

—Aš tau seniai sakiau, mama, kad mūsų gelžkelių tvarka netikusi. O tu manimi vis neužtikėjai. Dabar pati matai, kad mano teisybė.

—Tu visai ką kitą sakei, o aš visai ką kitą kaltinu. Tu kaltinai kompanijas, kurios būk tai žmones lupa, o aš kaltinu tuos brudus mašinistus ir signalistus. Jie tik algas ima ir vėpso. Keliauninkų gyvastis jiems visai nerūpi.

—O aš juos visai ne taip jau daug kaltinu. Jie taip daug dirba, kad ištis ir sunku viskas prižiūrėti. Bet iš jų priežasties dar mažiausia nelaimių atsitinka.

—Tai pagal tavo nuomonės vėl kompanijos kaltos. Bet tu, Rože, visai iš galvos kraustaisi, aš tau turėsiu išvėlti kailį. Jau kitokio žodžio ji nei nežino. Įsikandus, kaip tas šunelis mėsos gabalą, vistik kapitalistas, kapitalistas. Paspring tu su tuo kapitalistu. Na ar tam milijonieriu bus pelno, kad žmonės žūva?

—Žinoma, bus pelno.

—Gyvai padūkai, Rože! Koks gi jam pelnas? Persižegno. Teisybė andai per Young Mens Christian Ass'n susirinkimą pasakė vienas išmintingas vyras, kad visi ciciškai, tai aiškūs ligoniniai. Jie lyg kad pamišę. Jie sau patys kala, kala į galvą, pasakui jau apspangsta ir viena juoduma temato.

—Kas čia tavo, mama, per šneka! Šneka apie gelžkelius, bet ne apie juodumą ar baltumą. Aš sakiau, kad kompanijos pelno iš žmonių nelaimių. Ar tu žinai, kad ant Harriman linijos per kelis mėnesius skebai važinėjo. Visi gelžkelių darbininkai streikavo. Bet kompanijoms pelnas brangus. Prisdė skebų ir tie pradėjo verstti traukinius į grabes. Net kongresas reikėjo išjudinti. Juo ilgiau tie skebai važinėjo, tuo daugiau žmonių žuvo. Tai dabar matai. Gana bus to. Bet dar dešimts kartų galima būtų pripasakoti ant kompanijų.

—Gana jau gana! Man nusibodo su tavim kalbėti. Pasakyk tu jai žodelį, ji tau žirnių maišą pabers. Visai tu manęs neguodoji, Rožyte.

—Bet pati, mama, per dėt užsiuoli. Pati užvedei šneką apie nelaimes ir pati užtari tu nelaimių kaltininkus.

—Tai jau tu, Rožyte, manai, kad aš niekad o niekad negaliu teisybės turėti. Visą, ką tik aš sakau, tai jau tu ir pajauki. Ką, mat, šitokia kvaila boba gali pasakyt. Kožną kartą tu man taip širdį užduodi. Tik ir knygose rašo, kad yra labai daug išmintingų senių.

—Taip, mama, yra, tik nedaug. Bet senis turi eiti su jaunaisiais ir pagal naują mokslo elgties, bet ne atbulai, kad jaunieji eitų su se-

niais. Mažu, senovėje taip ir buvo. Tuomet gyvenimas beveik ant vietos stovėjo. Viskas begalo pamaži mai-nėsi. Tuomet seniai galėjo būti išmintingiesni tik dėlto, kad buvo senesni. Bet dabar su kožna diena mes sparčiai einame pirmyn. Senukui ir sunku sekti visus išradimus, mokslą, visuomenės gyvenimą.

—Et, Rožyte, jau tu manęs neismokysi. Ar tu šneki, ar žirnius į sieną beri, tai vistiek pat.

—Tai ne perdidelė garbė, mama, jeigu tu savo galvą prilygini prie aklos sienos!

Sceniškas paveikslėlis.

(Kambary ant stalo išristas pundas, per praskleistą popierę matos knygos. Antanas triūsia apie punda, turi rankoj suėmęs šniūrus. Pasišaukęs Kazys stovi toliau perpus nuo Antano nusisukęs, krapšto didelę parcelinę pypkę).

Antanas: Kazy, ei, Kazy, žiūrėk, kokį knygų punda nupirkau! Tat bus skaitymo... Skaitysim, brolau!

Kazys: Tu po senovei į tuos popiergius žiūri. Lietuvoj pradėjai, o čia Amerikoje beskaitydamas apaksi; matysi, matysi, Antanai!

Antanas: Tiesa, nė kaip negaliu atprasti į tuos popiergius žiūrėti; esu, kaip kokis senas pyptis, kurs su su savo čiulpe negali persiskirti.

Kazys: Tai kokios gi čia yra tos tavo knygos? Kągi tu doro iš jų išskaitysi?

Antanas: O, čia yra daug mandrybių! Pažiūrėk tik, kaip visos knygos gražios! Vienos mėlynos, kitos raudonos, vienos už kitas geresnės...

Kazys: Na, jau su savo gražumu! Kai komediniškas šukas rodo, tai gražu, o čia nei pasižiūrėt nėra į ką.

Antanas: Eik sau, eik! Veltui ką Amerikon važinai. Perskaityk, šit, visa—žinosi, kas tai tokia saulė ir kas toks mėnulis... Perskaityk, balandė, žinosi, kaip tave Dievas sutvėrė ir kodėl pusplakis gyvenė...

Kazys: Mandresnio negalėjai pasakyt? Tai niekis iš tavo knygų, kvailas popieris!

Antanas: Kąktą turi kieta, kaip bulius! Dabar jau daug protingiau nukalbi, kaip kad Lietuvoj būdamas.

Kazys: Aš niekuomet nebuvau taip kvailas, kad knygų reiktų skaityt.

Antanas: Amen! —Sakyk, ką tu manai kitą savaitę veikti?

Kazys: Ką jau ligšiol veikiau?

Antanas: Ligšiol kasdien dirbt fabrikon eju. Bet kapitalistai žada fabrikus uždaryt, su unija dėlei algų nesutinka.

Kazys: Kas tau apie tai pasakojo?

Antanas: Nieks nepasakojo, laikraščius rašo.

Kazys: Laikraščius rašo... Maniau, kad jau kas būtų kalbėjęs. Meluoja gal tie laikraščiai, žinai, neturi ko rašyti.

Antanas: Šiandien pėnycia, neužilgo regėsim.

Kazys: Paigi paskaityk tąjį savo laikraštį... Pasi-klausysiu, ar teisybė rašo...

Antanas: Pasiimk, ploščias kišenę rasi.

Kazys: A... aš neskaitysiu.

Antanas: Be ne būsi jau ir maldaknygę silibizavot užmiršęs.

Kazys: Kunigo pamokslų klausaus, nenoriu, kad man drukas gadintų akis.

Antanas: Sakai, apakęs dar akuliorius turėsi pirkties. Ko gi jau netinka? Būtum kaip tikras ponas!

Kazys: Visgi, žinai, bū-tų sukrypęs reikalas, jei taip su darbais būtų, kaip tos tavo popieros rašo...

Antanas: Mat, kaip reikia popieras skaityt, bent darsižinai, kada be duonos pasi-liksi. Kitaip apie tai nebūtum nę sapnavęs... Nenori, Kazy, eime socialistų susirinkiman. Bus prakalbos, ginčai...

Kazys: Neinu, be manęs nutarsit.

Antanas: (užsideda kepurę ir išeina).

Kazys (vienas pats): Uždarys fabrikus... Gal dar Dievas duos, kad neuždarys.

Nagi, nagi, gazieta paskaitysim, ką gi ten apie tuos fabrikus rašo... (Pasiima Antano laikraštį, varto, žiūri).

Kas čia gali ką surast, tiek prirašyta! (Sulanksto ir kiša atgal Antano ploščium).

Gribu—Grabu.

Visasvietinė paroda San Francisco.

Gal niekur kitur žmonės taip daug nėra užinteresuoti parodos klausimu, kaip ant "Pacific Coast". Tuomi klausimu rūpinasi įvairių tautų ir klesų žmonės. Visų mėnoma, jog tai bus viena iš didžiausių parodų, kokią svietas turėjo iki šiol.

Paroda atsisbus San Francisco 1915 metais, pabaigus kasti Panamos kanalą, kuris suvienys du didžiuosiu vandenynus.

Paroda trauksis nemažiau devynių mėnesių, o gal ir visus metus. Tokiu būdu bus duota proga atlankyti parodą kiekvienam tinkamu metlaikiu.

Mės, lietuviai, iš priežasties tos parodos turime atsiminti prieš vienuliuką metų atsi-buvusią Paryžiaus parodą su mažu lietuvišku skyriumi, kur milijonai žmonių galėjo matyti ir svarstyti mūsų tautos stovį (? Red.) tame laike. Tai buvo tik pirmas bandymas ir retas iš mūsų vadovų tesuprato atsakančiai tą darbą vesti. Nuo Paryžiaus parodos Lietuva milžiniškai žingsniais pažėjo pirmyn. (? Red.) Atgavus spaudą, atsidarė duris viešam darbui.

Rišys tarp Amerikos, Didžiosios Lietuvos ir Prūsijos laipsniškai auga. Bendras darbas pradėjo užimti vietą tarpe išsisklaidžiusių lietuvių.

Prieš mus stovi klausimas: ar dalyvausime mes, kaip atskira tauta, San Francisco parodoje, kur pasaulis iškilmingai apvaikšios kultūros ir progreso šventę? Kelia tu klausimą išanksto, kad turėtume gražaus laiko jį ap-svarstyti.

25 vas. d. atsisbuvo Liet. Ukėsų Klubių susirinkimas. Išrinktas naujas komitetas, kuris, kaip išrodo, galės gana smarkiai darbuotis. (Pa-baiga koresp. neįskaitoma. Red.)

Senis.

Montello, Mass.

3 d. kovo atsisbuvo Mokslo Dr-stės prakalbos. Kalbėjo vietiniai kalbėtojai: K. Cau-pa, A. Dembinskas, P. Bal-trėnas ir A. Baronas. Visi kalbėtojai nurodė mokslo naudingumą ir kaip be jo sunku yra žmogui gyvent. Vėliau buvo rodomi iliustruoti paveikslai iš Jurgio Washingtono gyvenimo. Paveikslai nekaip nusisekė, nes nebuvo gerai išaiškinta.

9 d. kovo buvo surengtas vakaras vietinės teatrališkos kuopos "Viesulos". Buvo statoma ant scenos dvi dramos "Penktas prisakymas" ir "Kerštinga meilė". Taipgi buvo daug įvairių pamargi-bimų.

kitomis tautomis laipsnio, būtent, dailėje, literatūroje, muzikoje ir kitose profesijose. Mums reikėtų pastatyti savas lietuvių būdinkas, kur tilptų mūsų tautos tvariniai, kur kožnas svetimtautis galėtų pamatyti, kuo mes esame turtingi.

Todėl nepraleiskime tos progos. Imkimės už darbo visi! Negalima čia neištarti žodį ir mūsų draugijoms. Juk Paryžiaus skyrių įrengti daugiausia padėjo S.L.A. ir Tėv. Myl. Draugystė. Dabar jau artinasi metiniai su-važiavimai svarbesniųjų draugijų, kaip Amerikoj, taip ir Didžiojoje Lietuvoj. Be abejonės, reikės išrinkti tam tikrus komitetus, kurie tvarkys parodos reikalus, žino-ma, jeigu visuomenė parems pačią dalyvavimo idėją.

Būtų labai pravartu išgir-dus plačios visuomenės nuo-mone.

Jurgis J. Luben.

Nuo Redakcijos: Talpiname tik kai-kurias vietas prisigsto mums atsi-saukimo, nes jame per daug atkartojim ir sentimentalizm. Autoriaus išvedžio-jimai mums neišsirodo pertikrinančiais. Reikėtų paaiškinti ir klausimui pri-būdus, išreikšime ir savo tame dalyke nuomone.

Korespondencijos

Grand Rapids, Mich.

Tėv. Myl. Dr-stės 58 kuopa 5 kovo d. laikė savo susirinkimą. Pirmiausia kalbėjo J. Dementis apie karę. Pasakui deklamuota ir ant galo kalbėjo L. Braškis apie mūsų literatūrą. Tuomi susirinkimas ir užsibaigė. Ketina rengti susirinkimus kas mėnesis. Dabar nutarta surengt diskusijos ant 26 d. kovo.

Šiomis dienomis buvo prakalbos ir misijos parengtos šv. Petro ir Povilo parapijos. Tęsėsi 8 dienas. Kalbė-jos tėvas kapucinas. Žmone-lius taip įgausino, kad kitas galėjo net durną galvą gauti iš baimės. Prisiegdino, jog neišai į bedieviškus susirinkimus, neskaitysią kitų laik-raščių, išimant "Draugo" ir "Zvaigždės", nelaikysią savo namuose nesilankančių baž-nyčių. Visi kiti likosi prakiekti. Tarp kitko įdėjęs vienuolis pasakė, kad nesą didelio grieko už bedievio už-mušimą. (? Red.)

V. Z.—s.

Rockford, Ill.

Vietiniai lietuviai pasiskirstę į keturias partijas ir tarp savęs nesutinka. Per laik-raščius vieni kitus išjuokia.

Miestelis nemažas, daugiausia švedu apgyventas. Darbų yra visokių, bet iš priežasties didelių šaltųjų dar-vietų tarpe išsisklaidžiusių lietuvių.

Prieš mus stovi klausimas: ar dalyvausime mes, kaip atskira tauta, San Francisco parodoje, kur pasaulis iškilmingai apvaikšios kultūros ir progreso šventę? Kelia tu klausimą išanksto, kad turėtume gražaus laiko jį ap-svarstyti.

25 vas. d. atsisbuvo Liet. Ukėsų Klubių susirinkimas. Išrinktas naujas komitetas, kuris, kaip išrodo, galės gana smarkiai darbuotis. (Pa-baiga koresp. neįskaitoma. Red.)

Senis.

Montello, Mass.

3 d. kovo atsisbuvo Mokslo Dr-stės prakalbos. Kalbėjo vietiniai kalbėtojai: K. Cau-pa, A. Dembinskas, P. Bal-trėnas ir A. Baronas. Visi kalbėtojai nurodė mokslo naudingumą ir kaip be jo sunku yra žmogui gyvent. Vėliau buvo rodomi iliustruoti paveikslai iš Jurgio Washingtono gyvenimo. Paveikslai nekaip nusisekė, nes nebuvo gerai išaiškinta.

9 d. kovo buvo surengtas vakaras vietinės teatrališkos kuopos "Viesulos". Buvo statoma ant scenos dvi dramos "Penktas prisakymas" ir "Kerštinga meilė". Taipgi buvo daug įvairių pamargi-bimų.

Programas buvo šioms:

Pirmiausia deklamavo M. Darzinskiutė "Ach tu laisvė" ir "Aušta rytas". Atlikta gerai. Toliau deklamavo M. Ustupienė "Is kur rytas pradeda aušti", taipgi atlikta gerai. Toliau buvo lošta "Penktas prisakymas". Lošėjai savo roles atliko gerai, tik galų gale, kuomet viršininkas turėjo nusišaut, revolveryje būta išsauta patro-no, kas pailgino laiką nusišovimo.

Po tam J. Tamošaitis griežė ant smuiko, kuris nemažai prijuokino publiką. Atlikta labai puikiai.

Toliau J. Čarlutkutė skambino ant piano. Atlikta gerai. Potam buvo lošta "Kerštinga meilė". Čia irgi lošėjai atliko gerai savo roles, tik su revolveriu tas pats nesmagumas atsikartojo. Toliau M. Tuinila sakė monologą "Kare". Atlikta visai gerai, kas labiausia prijuokino publiką. M. Ustupienė dainavo, o J. Čarlutkutė pritarė ant piano, "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka" ir "Siuntė mane motinėle". Atlikta labai puikiai, ką liūdiu publiką savo gausiu delnų plojimu ir, neatlaidžiant publikai, sudainavo dar "Pasakyk, mano mylimas krašte" su garsiu pritarimu piano. Ant galo vėl J. Tamošaitis griežė ant smuikos ir su tuom, pasibaigė.

S. Babonasovas.

Maynard, Mass.

3 kovo atsisbuvo šv. Juozapo dr-stės mėnesinis susirinkimas. Sale kitų reikalų nutarta paaukaut iš draugystės Lawrence'o streikieriams 10 dolerių. Buvo išrinktos dvi ypatos pereiti per stubas, kur gyvena lietuviai ir parinkti aukų. Bet nedaug tesurinkta, nes per tris vakarus tik \$14,90. Daugelis sakė, jog nepažįsta rinkikų. Bet, kada atvažiuoja iš Bostono kun. Chmelnickas, tai dešimtimis tik neša, nors jo ir nepažįsta. Mat, čia lenkai nori bažnyčią statyt, tai sykiu ir lietuviai neša savo dolerines, nors daugelis moterelių lenkiškai nei nesusišneka. Bet kunigas moka nuraminti, sakdamas, kad pramoksis lietuviai iki bažnyčia bus pastatyta. Nors jau du metu aukos plaukia, o vienas ilgaskvernis jau išdūmė, bet niekas nežino, kur eina tos aukos ir kiek jų įplaukė. Bet mūsų dūkėliai ant to neatboja.

Laikraščių mažai kas skaito. Labai prasiplatinęs kazirų lošimas, o ką jau apie rudį, tai jį maukia, kaip buliai, o paskui, žinoma, būna ir peštynių. Tai vis darbeliai karštų katalikų.

Lenkės Vyras.

West Hazleton, Pa.

3 d. kovo atsisbuvo parapijos mityngas. Buvo šnekėta apie naują parapijos būvį. Bažnyčia nauja pastatyta, tik nėra pečių ir altorių. Dar trūksta sėdynių ir langų su paveikslais. Vargonus nupirks lietuvių jaunumenės arba dainininkų kuopa. Bažnyčia turi skolos \$1.200 ir kunigui reikės mokėti mėnesinę algą.

Kaikuriems parapijonams kunigas nepatinkas, sako, girdi, socialistas. Mat, kunigas sakęs pamokslą ir minėjęs, kad galima skaityti laikraščius, kokius kas nori, tik nereikia peikti pačią bažnyčią.

10 d. kovo atsisbuvo pamaldos daičių bažnyčioj ir sakė per pamokslą, kad reikia eiti pirkti kviteles išpažinties. Merginoms, be tėvų būnan-

čioms, reikia mokėti po \$3. Vyrai gi, kurie nėra užsimokėję \$30 ant bažnyčios, turi pabaigti, kiek neužmokėjo, o už išpažintį nuo \$2 iki \$3.

Darbininkai, gyvenanti su šeimynomis, prie dabartinio brangumo, ar begali turėti atliekamo pinigų? Vieni var-gai, bėdos ir skolos. O čia dar visi lenda, visi prašo tų pinigų.

Gera dar, kad šitas kunigas žmoniškas!

Kuomet kun. Delininkaitis nusišovė girioje, tai jį iškilmingai palydėjo. Net visas miestelis drebėjo. Ogi kaip tu, biednas žmogeli, numirsi, tai niekas tavęs be pinigų nepalydės, nei kunigas, nei vyskupas.

Bet šitas kunigas geras. Kada parapija nutarė, kad žėdnas turi mokėti mėnesinę 50c., tai kunigas pasakė, kad nereik stovėti prie durų ir priverstinai lupti mokestis, nes mažų kitas neturi iš ko pavalgyti. Vieną kartą, kada buvo apie 200 žmonių, tai nekuri pradėjo rėkti, kad reikia išmest tas kunigas, bet kada vienas paprašė pakeičti rankas, kas nenori to kunigo, tai tris pakėlė.

Dabar žmonės tą kunigą labai myli, nes jisai visuomet užtaria biednus darbininkus.

G. Smiteer ir A. Aleskutis.

Springfield, Ill.

Kovo 4 d., susirinkus būriui draugų per varduves pas K. Draugelą, drg. Šarkis paaiškino keliais žodžiais apie Lawrence'o streikierių padė-jimą. Tuomet susirinkimė-lis nutarė paaukauti po kelis centus. Aukavo: P. Šarkis, Liulis, A.Šarkis, Lukas, Dau-gala po 50c.; Juknavičia 30c.; Latonis, Pliauška, Kuras, Liakaučia, Liakša, Lekšienė po 25c. Viso labo surinkta \$4.30.

Montello, Mass.

L.S.S. kuopa 10 kovo laikė savo diskusijas. Temos buvo dvi: Kame darbininkų išgelbėjimas: unijose ar socializ-me ir ar žmonės vergauja prieš valdžias dėl savo tam-sumo ar tų pačių valdžių verčiam. Kuopa gyvuoja netvirčiausia. Kad sudrutinus kuopą nutarta surengti prakalbas ant 17 kovo dienos.

Kalbėti pasižadėjo "Laisvės" redaktorius L. Prūseika ir vietinis draugas Baronas.

Juokų kashneliai.

Kap Ridzikas ajo in kunigų?

(Drukant dažiškai).

Per cielas dzvi dzienas sėdėjau ir misliau, kaip čia pataikye šnekė, naujas in kunigų. Reikia žinoc, kad mūs jegamascis tai ne bile kokis prastas mužikas. Jis baikauce nemyli. Cik vienų žodžj negerai ištarsi, tuoj liepia aic laukan.

Žuc būc, misliu sau, užai-siu in Maušukų išsimesc porų seiklų dėl atvožnumo. Nu, ir kų jūs misliat aš karčemoj susieikau? Nugj žūrau, Raulas Šleivinekas rija alų net apsiptotojis. Aš jam sakau: "Sveikas gyvas, Šleivine-kai, kur gi tu per sapcy-nis mėnesius buvai? Gal vėl kozoj sėdėjai?"

Raulas akių balcymus iš-vertė, skersai į mani pažūrė-jo ir sako: "A-a, tai tu čia, Ridzikai? Akšy, užfundzysiu. Turbuc dar acimeni, kap aš tavi kraują nuo kiaulių atgy-niau?"

Nu, bracia, kap cik jis man tokių sarmatų padarė, aš jau neištrivojau ir pradėjau ant jo plūsc. Sakau: "Tu šlei-

vy, tu atkladancj, tu neči-kėli, kad tu mani nuo kiau-lių atgyniai?..." Ir, bracia, tep aš ant jo inširdau, kad priejau arciau ir jau norėjau smoke in snukį. Nugj tuo-čes cik cvape jis mani užkrū-cinēs ir pradėjo targenc. Bet kų jis man znočina!.. Kaip cik strėbiau kulokū in snukį, tuoj ir pasirito ant žamės.

Dar norėjau spyrc ledokui čeveryku in dancis. Bet Mašukas pribėgo ir sako: "Ui, Ridzikai, cik tu jam ne-uzmušk, aš tau užfundzysiu."

Kad tas nedavė prikeino užfundzyc, tai jau daviau pakajų.

Išsigėriau dar vienų bren-dy ir du mosciku ir, sakau, aisiu in kunigų. Išėjau iš karčemos ir staciai drožiū. Ogi cik bame nosiu in sienų! Apsidairiau, nieko nemacyc, cik biskj miglos akycse rodosi. Acisukau nuo sienos ir nety-sterėjau nei poros žingsniu, cik zvambė vėl kaktu in stul-pų! Nu, misliu sau, bracia, reikia dasiprotēc, kas čia ga-li būc. Dzirc in vienų pusj, in kitų...ogi žūrau, kad stry-to nėra, katruom reikia aic in kunigų, cik aplinkui mani tvora ir sienos. Nu, misliu sau, tai Raulas man užtaisė. Apsikabinau stulpų ir neži-nau, kų daryc. Kad neSmai-džiūno Jonas, Dzieve duok jam sveikatų, tai, dzievaži, būtau nei namo neparėjis.

Jūsų Juras Ridzikas.

RED. ATSAKYMAI.

JURGIUI LUBEN. Reikėjo ištaisyti ir sutrumpinti.

J. KALAKAUSKUI. Atsakymas lais-keiui.

GAMOS SČNUI. Susimildami dau-giaus faktų, o mažiausia sausių išvedžio-jimų apie kapitalizmą. Chicagoj tokią galybė naujienų, kad medžiagos yra ik-vlsiai. Jūsų koresp. turėjome perpus sutrumpinti, nes faktų joje beveik nėra.

Didžiausias Prakalbos

L. S. S. 17 parengė kp. prakalbas, kurias atsisbu 17 kovo (March), 1912, svetainėj K. of P., 825 N. Main st., Montello, Mass. Prasišdės 2 val. po pietų. Meldžiame visus lietuvius ir lietu-vaites atsilankyti ant šių prakalbų, nes pirmų syk pas mus kalbės "Laisvės" Redaktorius L. Prūseika. Paskui A. Baronas. Tarpuose prakalbų bus de-klamacijos. Komitetas.

Reikalingas kriaučius.

Reikalingas mokantis kriaučius prie kostumeriško vry rūbų siuvimo, taipgi ir prosyti. Darbas ant viados, užmo-keitis gera. Malonėkite atsišaukt grei-tai per laišką arba ypataiki. Antrašas: P. Buzevičia, Athol, Mass.

252 South st.,

Parsiduoda.

Parsiduoda valgomų daiktų krautuvė (butėrne), kuri randasi lietuviškas apgy-ventoj vietoj. Biznis gerai išdirbtas. Gera proga pralobti. Atsišaukt į "Laisvės" Administraciją, 242 Broadway, So. Boston, Mass.

Dr-stė Liet. Taut. Bro. Pašelos vardu

L. K. Godesmino No. 1.

Ant Town of Lake, Chicago, Ill.

ADMINISTRACIJA:

Prezidentas K. K. Strzyneckis,

4602 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Vice Prez. St. Ragauskis,

4612 S. Wood st., Chicago, Ill.

Protokolu Rašt. A. A. Poška,

4623 S. Marshfield Ave., Chicago, Ill.

Finansų Rašt. F. Yaugel,

4606 S. Paulina st., Chicago, Ill.

Išdinininkas A. J. Beržynskis,

4600 S. Paulina

VIETINĖS ŽINIOS.

Mūsų korespondentas iš Cambridge'iaus praneša, kad kun. Krasnicko reikalai visai blogai stovi. Parapijų deputacija buvus pas kardinolą O'Connell. 10 kovo per sumą bažnyčioje jau buvo policistai. Kunigas baisiai nusi-gando. Kunigui neleido kalbėti bažnyčioje. 11 kovą vyrai vėl buvo pas kardinolą. Sako, kad kun. lėbis bus užbaigtas. Korespondencija tilps kitame "Laisvės" N-ry.

Nauja Cambridge'iaus po-žeminė linija (subway), kaip pasakė prezidentas Bancroft, bus gatava už dviejų savai-čių. Nuo Park st. iki Har-vard square kelionė atliks i 8 minutes.

Richesonas dar neįuždytas. Mirties bausmė jam pa-skirta ant 19 d. gegužio m. Jaučiasi kalėjime labai gerai. Kaip nuteistam ant mirties, jam duoda tokio valgio, ko-kio jisai tik nori. Ir jisai naudojami ta teise ir valgo viską, steiką, saldumynus, vaisius ir visą kitą.

Roxbury statys čeverykų dirbtuvę. Apsieis j \$100.000. Ta pati kompanija turi dirbtuvę ir Brocktone.

Prezidentas Taftas atva-žiuos Bostonan 17 kovo. Ji-sai dalyvaus iškilmėse.

Ateinančios nedėlios, 17 kovo atsisbus mėnesinis susirinkimas Lietuvių Ūkės Dr-stės, po num. 339 Broadway, South Boston. Prasidės 2 val. po pietų. Kvie-čiami atsilankyti šanariai ir norintieji prisirašyti. Sekr. J. Povilonis.

60 kuopa L. S. S. So. Bostono rengia prakalbą ant 17 kovo, nedėlios, 7:30 val. vakare. Kalbės A. Antonov, F. Bagočius ir kiti. Prakalbos atsisbus so-cijalistų salėje, 376 Broadway.

Subotas vakarais toj pačioj salėj bu-na šokiai.

Kurie norit pirkti laiva-kortes arba pinigų, siųsti i Lietuvą atsišaukit j krautu-vę: Tamošaitis ir Yurgeliūnas 233 Broadway, So. Bostone.

Balius
Balius Sv. Jurgio deugystės atsisbus 19 balandžio (April), 1912 m. Prasidės 1 val. po pietų ir trauksis iki 12 nakties, svetainėj Roddy Hall, 58 Market street, Brighton, Mass. Bus visokių užkan-džių ir skanių gėrimų. Muzikantai Vytauto Bono Orkestra. Užprašom vi-sus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant mūsų linksmaus baliiaus. Komitetas.

Reikalingas.
Reikalaujam lietuvių šiaučiaus. Dar-bas ant visados. Alga gerai. Atsišau-Kit šiuo adresu:
Rusis ir Jakšis Co.,
56 K Market st., Brighton, Mass.

CASTLE SQ. TEATRAS
Perstatymai prasidės 2 val. po piet ir 8 val. vakare.

Ateinančią savaitę bus lošama labai žingeidi komedija
"TRILBY"
Sėdėnės geros ir nebrangios. Tikietis galite gauti po num. 15 Winter St. arba teatre ant piečiaus Castle Sq. Boston, Mass.

Skaitytojams.
Meldžiame visų tų "Lais-vės" skaitytojų, kurių prenu-merata jau pasibaigė ir ku-rie gavote nuo Administraci-jos paraginimą panaujinti ją, kad pasiskubintumėte at-naujinti, nes mes būsim pri-versti Jums "Laisvės" siun-tinėjimą sulaukyti.
„L." Administracija.

TAIP LENGVA

pasigėlbėti susirgus ir neleisti giliai ligai įsišaknyti, jeigu tik turėjus namie

Severos Balsamą Plaučiams

(SEVERA'S BALSAM FOR LUNGS)

Geriausius vaistus seniams ir jauniems, tvirtiems ir silpniems nuo nusišaldy-mo, kosulio, arba šiaip kurios nors plaučių, gerklių ir kvėpuojamųjų organų ligos. Labai greitai palengvina ir išgydo.

Kaina 25 ir 50c
Sutaisyti ypatingai toms ligoms gydyti.

Žudote jiegas?

Jei žmogus pradeda savo jiegas žudyti, pradeda silpnėti, tai to priežastis reikia įsivokti virškinamuosiuose organuose. Netekus oro valgyti, sugedus virškinamiesiems organams, jaučiant išpūstus vidurius, jų sukietėjimą, dispesiją, aišrumą, reikia vartoti

Severos Bitteris Skilvinis

(SEVERA'S STOMACH BITTERS)

Turi ypatingą veiklą išgydyti ir žmogaus sveikatą pataisyti.

\$1.00 butelis.

Parduoda visose aptiekose. Neimkite kitokių. Reikalaukite gydomųjų padarytų.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

SVEIKI IR GERI GERIMAI.

Mes partraukėme Velykoms sveikų ir gerų gėrimų:

Vyno, Koniako, Monopolkos, Geros Degtinės, Alaus, Ėliaus ir visokių kitokių gardžių gėrimų

Mes parduodame daug pigiau negu kiti, nes mūsų randa pigesnę. Kurie pirko gėrimus ant Kaledų, tai jie žino jų gerumą ir pigumą. Tik-mes, kad jie atsilankys ir ant Velykų ir savo draugus atsisve. Už-kviečiame visus atsilankyti po šiuo adresu:

GOLDEN WINE CO.

DAUGUMOS GĖRIMŲ PARDAVĖJAI
352-354 Harrison Ave., BOSTON, MASS.
Telephone 428 Tremont

"KOVA"

"KOVA" talpina moksliskus, politiskus, bet visiems suprantamus straip-snius.

"KOVOJ" rašoma apie darbininkų gyvenimą, vargus ir nurodoma, kaip prašalinti juos.

"KOVOJ" rašoma apie viską teisybę ir drąsiai skelbiama socializmo ideja.

"KOVA" tikriausias darbininkų laikraštis.

"KOVA" paduoda žinias iš viso svieto.

"KOVA" metams \$2.00 Amerikoje ir kitur.

Prisiųskit savo adresą, o gausite vieną "Kovos" num. pažūrėjimui DYKAI. Nuo naujų metų "Kova" išeis tokia kaip "Keleivis".

"Kova" 1815 E. Moyamensing Ave. PHILADELPHIA, PENNA.

Jurgis Urbšaitis moterų ir vyrų kostumeriškas kriau-čius, siuva visokias drapanas, taipgi išvalo, prosina, sutaiso ir nudažo. 255 Broadway, So. Boston, Mass.

MUZIKOS MOKYKLA

Išleista D.L.K. Vytauto Beno. Tai-gi, kurie mitytumetė prigulėti prie šio bono, meldžiame atsilankyti Panedė-liais, Serečomis ir Petnyčiomis nuo 7 iki 10 valandai vakare i ruiną po num. 339 Broadway, So. Bostono. Mes norime sutaisyti bona iš 40 metų, todėl malone-kite prigulėti iš Cambridge, Brighto-no, Bostono ir So. Bostono. Kiekvienam išmokytin greitai ir gražiai groti. To-dėl mylinties muziką yra geriausia proga čia prigulėti ir išmokti puikiai groti. Sirdingai visus užkviečia at-silankyti K.L.K. Vytauto Beno adresu.

J. SHEREIKA
723 Cambridge St. E. Cambridge, Mass.

KNYGOS

gaunamos "Laisvės" spaustuvej.

CENSTAKAVO KLIOSTORIAUS SLAPTYES arba kruvini Do-mazo Macchoo darbai. Su pav. 15c

LEKCIJOS APIE ATSGIRIMO ŽENKLUS. 15c

MOKSLAS RANKAŽINYSTĖS arba kaip pažinti žmogaus ateitį ir praeitį pagal delfno ruožus ir nago žydejimą. 15c

MEILĖS KARŠTLIGĖ. 20c

VAADOVAS keliaujantiems i Ame-riką ir iškeliaujantiems. 15c

REVOLIUCIJOS ATBALSIAI. 15c

AR YRA DIEVAS? 25c

GREICIAUSIAS PAMOKINTO-JAS ANGLISKOS KALBOS. 25c

TEVYNĖS LAUKUOSE. 15c

SOCIJALDEMOKRATŲ PAZVAL-GOS IR REIKALAVIMAI. 10c

Taipgi galite gauti įvairiausių lai-skams popierių su gražiausiomis kviet-komis ir pasveikinimais. Tuzinas 25c, šimtas 70c, tūkstantis 5 dol. Ka nors užsisakydami visada ad-resuokit taip:

"LAISVĖ"
242 Broadway, So. Boston, Mass.

NAUJIENA, KOKIOS DA NEGIRDEJOTE.

Mes varome biznį šiame mieste per 12 metų ir jau išsime tūkstančius namų pakuojamais rakandais, kurie būna pa-rais 7 ar 8 metus, ir, jei atsitinka par-duot, da galima ant jų pelnyt. Kodėl taip? Todėl, kad mes nešiomam tokios didelės randos nuo \$7.000 iki \$8.000, kaip kiti štorai, ir nelaikom supirkejų, ku-riems išmoka nuo 3 iki 4 tūkstančių al-gos ant metų, taipgi nelaikome mana-džerų, nes mes galime tą atlikt patį, kad sumažinti išlaidas, iš ko turi pelnų mūsų kostumieriai. Aš ištaisysiu jus na-mą puikiais rakandais už \$60.00, už kurčius mokysite kitam štoro \$90.00. Ateikite peritrinti, jei netikėtumėte, galit nvesti i rakandų dirbtuvę, kur pa-matysite, jog tokios kainos, kaip pas mane. Klausyk ko nors, tai atlikt patį, kad mes pristatome rakandus į namus už 50 mylių nuo Bostono. Kalba-me lietuviškai, lenkiškai ir angliškai. Atsilankykite po šiuo numeriu:

B. CANNER
338 W. Broadway, So. Boston, Mass.
tarpe E and D sts.

JEI NORIT ŽINOT

Kas yra saulė, planėtos ir komėtos, tai skaitykit knygą

"Pasaulių Ratą"

Su paveiksl. Kaina 25c.

JEI NORIT ŽINOT

Kas yra melė ir kaip žmonės mylist, skaitykit knygą

"Meilės Karštligė"

Kaina 20c.

Reikalavimus ir pinigų adresuokit taip:

J. STROPUS

30 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Reikalingas vyras, kuris norėtų vaka-reis ir šiaip liuosame laike nuo darbo užsidirbt pinigų, pavaikšiodamas savo apiekinę tarp draugų, pažįstamų ir ki-tų žmonių. Kiekvienas šiek tiek smar-kesnis vyrukas gali padaryti pinigų. Mes pamokinsim. Dėl artymesnių ži-nių rašykite šiuo adresu:

154 W. Randolph st., Chicago, Ill.

SENIAUSIAS RUSIŠKAS DAKTARAS

B. L. BERNARD

Praneša, jog jo ofisas prie 195 Dorchester St., So. Boston, Mass., yra atdarys nuo 4 iki 5 val. po piet, o prieš tą ar po to laiko tele-fonuokite 160 South Boston arba 524 Roxbury. Gyvenimo vieta 19 Gaston St., Sale Warren St., Roxbury, Mass.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA APTIEKA

Sutaisome Receptus su didžiausia atyda, nešurint ir iš Lietuvos atve-žti ar Amerikoniški. Gydomųjų galit gauti, kokias tik pasaulij vartoja, taipgi visados randasi lietuvis aptie-korius K. SIDLAUSKAS.

EDVARDAS DALY

18 Broadway, So. Boston, Mass.

Galit reikalauti ir per laiskus, o mes prisiimsime gyduoles per expresa.

HARRISON GATVES DISPENSARE

Jau 20 metų nu įstojime.

229 Harrison Avenue

Art Broadway, BOSTON, MASS.

Patarimai DYKAI!

Šiokiomis dėnomis atidaryta nuo 9 iki 8 val. vakare. Šventadienis nuo 10 ryte iki 4 po piet.

Gydomės visokias ligas VYR. Mo-terų ir Vaikų ir taisome DANTIS.

Ateldamas atsineš j apgarsinimą.

Kataliogas Visiems Dykai!

Ko kas žmogus mokantis skaityti privalo turėti mūsų Kataliogą, kuriame at- ras da: 1) visokių daiktų. Mūsų Banka prima pinigų užsėdėjimui ir parduoda laivakortes i visas dalis svieto, pigiau kaip kiti. Spaudinam visokius dronkurius darbus greitai, gerai ir pigiai. Reikalaujami kate-goro prisigėsite ze markę ant adreso: GEO. A. PUPAUSKY & Co.

2342 SO. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL.

LIETUVIŠKAI-LENKIŠKAI-RUSIŠKAS DAKTARAS

Vienatinis mus tau-tos Medicinos Pro-fesorius Massachusets stovė, jau arti 18 metų, kaip nį pasė-mingai gyday ir at- lieku operacijas. Te-nyk!!! Nele įsiekot mung j aptieką ant kampo po mano ofisu, bet lipk vienais trepais augstyn iš num. 7 Parmenter St. Dury mano ofiso nutepetus butai, gi- rui j ant lentos didėlem raišmėm para-tyta "Lenkiškas Daktaras". Ofiso va- landos: nuo 9 iki 11 ryto, nuo 1 iki 2 po piet ir nuo 6 iki 9 val. vakare.

DR. M. ZISELMAN

7 Parmenter St., Boston, Mass.

Telephone Richmond 1067-R.

Telephone So. Boston. 845 M
DR. F. MATULAITIS
495 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Valandos:
Nuo 12-2 dienų ir nuo 7-9 vakare.
Nedėliomis iki 3 val. po piet.

ADVOKATAS

ATLIEKU VISOKIUS REIKALUS

Nelaimės, Skundus, Reikalavimus, Ukėškas Popieras, Persiskyrli-mus ir visokius teismo dalykus.

KALBU RUSIŠKAI IR LATVIŠKAI.

Morris Katzeff

294 Washington St.

Room 738 BOSTON, MASS

J. P. TUINILA

Užlaikom didelę

Krautuve

Deimantų, Laikrodžių Waltham ir Elgin, ir Sluobinių Žiedų. Užlaikom keliaujantius agentus ir ordučius pai-mam ir pristatom i namus. Užlaikom taipgi Didelę Sankrovą DRAPAV: Vy-rams Siutus, Overkotus ir Marškinus. Duodam ant bargo ir ant išmokėsio.

822 Washington Street

BOSTON, MASS.

Mūsų agentai: J. A. Poldzius, J. Počius J. Počius, Liudvikas Davaiga ir F. S. Simanuskis.

"SSAW" NOLSON

204 Washington St., Rimas 330

ALEXANDER ROSE

Notary Public

Office: Telephone Main 3302

Justice of the Peace

Office: Telephone Main 3302

SAVINKAS IR FABRIKANTAS

Garsij Lietuvių ir Lenkiškų Valsty

ZMIJEČNIK

Perkant žiurėk, kad būtų ta markė, o gausite teisingai.

Geriausius gyduoles nuo Skaudėjimo Galvos, Kataro, Pečių, Krutinės, So-nusės, Reumatizmo, Šalčio, Neuralgijos ir įkandimo visokių vabalų.

Egiutero No. 1. 25c.

Egiutero No. 2. 25c.

Zmiejcznik. 25c.

Gumbo Lašai. 35c.

Moskos Mostis. 25c.

Trepaška. 25c.

Limmentas Vaikams. 25c.

Gyduoles nuo Kosulio. 25c.

Diegy Balsamas. 25c.

Antyjakson del Vaikų. 25c.

Miltelinai Vaikams nuo Kirmėlių. 25c.

no Kirmėlių del suaugusių. 35c.

Vanduo nuo Akių Skaudėjimo. 25c.

Ugnitraukis. 25c.

Skilvio Lašai. 25c.

Gyduoles užlaikymui Viduriavimo ir Krupvosių. 75c.

"Uicuro" arba gydymas. \$3.50

Gyd. del nemalimo Pilvo. 50c.

Miltelinai apstabydymui. 10c.

Galvos Skaudėjimo. 10c.

Lašai nuo Dantų Skaudėjimo. 10c.

Prakaitavimo Kojų. 25c.

Goležinis Sudrūtinintojas Sveikatos. 50c.

Vaisas Naudingasis Vaikų. 25c.

Vaisas nuo Papaputo (Corn Cure) 15c.

Gyduoles nuo Gripo. 12c.

Plauky Apnugotojas. 50c.

Mulius Plauky Saugotojas. 35c.

Miltelinai nuo Kerpnių. 25c.

Valytojas Plėmų Drabužiuose. 25c.

Rožės Balsamas. 25c.

Albės Balsamas. 25c.

Kinder Balsamas. 25c.

Bobrius Lašai. 50c.

Sveikintojas. 35c.

Kraujo Valytojas. \$2.00

Nervų Ramintojas. \$1.00

Egzema arba Odos Uždegimas. \$1.25

pus Vaikus. 25c.

Grobleskio Pleisteris. 25c.

(Kaštavolo). 25c.

Pamada Plaukams. 25c.

Uchotyna nuo Skaudėjimo Ausies. 25c.

Gyduoles nuo Riemens. 50c.

Vongriškas Taisytojas Osų. 15c.

Indkstu Vaisas (mažesnis). 25c.

akstu Vaisas (didėsnis). \$1.00

Akinės Duklės. 25c.

Gydymas nuo uždegimo Dantų arba abiejų Skausmus ir Skorbuto. \$1.25

gyduoles ir Mostis nuo Parkų. 25c.

ir Nėzy. \$2.00

Gyd. ir Mostis nuo Dėdervinės. \$2.00

gyduoles nuo Paslaptingos Ligos. \$50

Kiekvienas lietuviškas štorinikas taipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štorose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reika-laudami, galėtų pas savo štoriniką nusi-pirkti ir nereikalaui išduoti pinigų dovani kokiems nors apgavikams tose apiekinėse. Štorinik, rašykite parei-kalaujami gyduolių, nes iš to geras už-darbis, ir parduokite mūsų tyras Lietu-viškas gyduoles, kurių mes gvarantzo-jame. Rašykite šiuo adresu:

ALB. G. GROBLEWSKI

COR. ELM & MAIN STS. PLYMOUTH, PA.

TIKRA DEGTINE

Jeigu jūs kada reikalausite

TIKROS RUGINĖS arba BOURBON DEGTINĖS

Tai atleikite pas mus, nes mūsų DEGTINĖ yra išsistovėjus medjų ir už-šalyta Jungtinių Valstijų sandėliuose, taipgi užpėčyta bonkose po priežiūra Jungtinių Valstijų valdžios vientik del mūsų.

Taipgi pristatome veselioms ir per laiską užsisakantiems už prieina-mą kainą.

BURKE, GALLAGHER & CO.

396 ATLANTIC AVE., NEAR BOWEN BOSTON, MASS.

Parduodame geriaus už visai žemus kainas.

WEST END BUSINESS EXCHANGE